

ZETELAANPASSING, verdeling van het aantal parlementszetels over de arrondissementen op basis van de bevolkingscijfers.

De Waalse vrees voor het groeiend demografisch overwicht van Vlaanderen bracht na de Tweede Wereldoorlog mee, dat het aantal zetels in Kamer en Senaat niet kon worden aangepast aan de evolutie van de bevolkingscijfers, zoals nochtans door de wet geëist werd. Van september 1954 af werd (eerste door J. Clottens op het Davidsfondscongres, daarna door Aug. de Weerdt in talloze persartikelen en ook op het Davidsfondscongres van 1957) de Vlaamse opinie voor het vraagstuk ontvankelijk gemaakt. Tijdens het bewind van het linkse kabinet-Van Acker (1954-'58) werden door de Christelijke Volkspartij wetsvoorstellen ingediend om de situatie te normaliseren, maar ze kregen geen kans. In 1957 waren ruim 470.000 burgers niet in het parlement vertegenwoordigd, waarvan drievierde Vlamingen. In 1958 nam het kabinet-Eyskens de zetelaanpassing op in het regeringsprogramma. Een wetsontwerp van minister René Lefèbvre werd echter, na zijn goedkeuring in de Kamer, tegenhou-

den in de Senaat, omdat er van liberale zijde een hervorming van de kieswet ten voordele van de kleinere partijen aan gekoppeld werd. Onder het kabinet-Lefèvre-Spaak kwam de wet van 9 april 1965 de toestand zuiveren. De parlementaire vertegenwoordiging werd aangepast aan de stand van de bevolking. De Waalse arrondissementen verloren 4 kamer- en 2 senaatszetels; de Vlaamse wonnen er resp. 3 en 1; Brussel kreeg er 1 kamer- en 1 senaatszetel bij. De goedkeuring van de tekst leverde geen politieke moeilijkheden meer op, omdat de regering voordien de Walen plechtig beloofd had, dat de zetelaanpassing zou worden gecompenseerd door de vastlegging in de grondwet van waarborgen tegen mogelijke verdrukking door een (Vlaamse) meerderheid (de zg. bescherming tegen minorisering). De belofte zou worden ingelost ten tijde van de grondwetsherziening 1970-'71 (z. ook Verkiezingen).

MANU RUYS